

INFORMATIVNÍ POKYN K TŘÍDĚNÍ ODPADŮ V OBCI LUPENICE

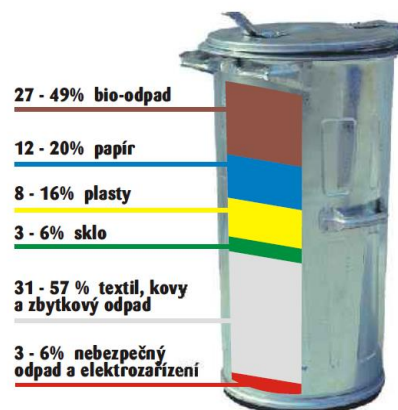
Zajímá-li vás co se děje s odpady z vaší domácnosti, jak je třídít a kde, držíte v rukou tu správnou příručku, která tyto informace obsahuje. Je dobré vědět, že z vámi vytríděných komodit mohou vzniknout nové produkty, které dále slouží ke spotřebě jiným.

Úspěšný sběr a třídění odpadů závisí především na vaší ochotě zapojit se do fungujícího systému.

Obec Lupenice se snaží vytvořit nejlepší možné podmínky pro dosažení těchto společných cílů. Jednou z nových aktivit v oblasti odpadového hospodářství obce Lupenice je dohoda o propojení systému odpadového hospodářství z obcí Tutleky, a zapojení naší obce do systému sběru a třídění odpadů ve sběrném dvoře v Lupenici. Tato služba bude dostupná od roku 2016 a pro občany obce Lupenice a Tutleky bude mít přínos v podobě možnosti odevzdat všechny odpady produkované z domácností v moderním sběrném dvoře.

Jedná se především o využitelné složky komunálních odpadů (papír, plasty, sklo), nebezpečné odpady (chemikálie, motorové oleje a barvy atd.), bioodpady (tráva, listí, rostlinné zbytky), velkoobjemové odpady (nábytek, podlahové krytiny, sanita), stavební odpady a vyřazená elektrozařízení.

Pokud vypadá obsah Vaší popelnice takto:

Zapojte se do systému třídění odpadů v naší obci. Šetřeme společně životní prostředí

Velký průvodce tříděním odpadu

Třídění odpadu může být někdy oříšek. Proto jsme vám sepsali přehledného průvodce, abyste vždy věděli, jak správně třídit odpad.

Proč je třídění odpadu důležité?

Nejllepší způsob, jak přistupovat k odpadům, je předcházet jejich vzniku. Když už nám ale odpad vznikne, je důležité jej **správně vytrídit**. Třídění odpadu umožňuje, aby materiál **neskončil spolu s ostatními odpady na skládce**, ale mohl být znovu využit, tedy zrecyklován – vytríděné odpady tak mohou sloužit jako vstupní surovina pro vznik nových výrobků, které můžeme další dlouhé roky používat. Cílem je co nejvíce odpadů tímto způsobem opětovně využít.

Tento model nazýváme cirkulární ekonomika. Šetříme tím významně přírodní zdroje i energii nutnou k získání prvotních surovin a zároveň zabraňujeme tomu, že naše odpady zůstanou ležet na skládce nebo ve volné přírodě.

Poptávka po větší udržitelnosti v současnosti velmi roste. Přechod na cirkulární ekonomiku a co největší opětovné využívání odpadů je vyžadováno nejen spotřebiteli, ale také Evropskou unií. Ta vydala nové recyklační cíle, které se budou každým rokem navyšovat a směřují ke **konci skládkování v roce 2030**. Nezodpovědné zacházení s odpady tak bude finančně postihováno. Podpora recyklace může obcím a městům, potažmo občanům, ušetřit velké peníze, které pak může samospráva využít pro své potřeby.

Třídění odpadu není obtížné, jen je potřeba systém správně nastavit. **Všichni musí pochopit, proč a jak mají správně třídit.** K tomu vám pomůže tento odpadový průvodce, kde najdete odpovědi na všechny otázky ze světa odpadů, třídění a recyklace. Pokud se samosprávy spojí s občany a najdou [vhodné řešení](#), společně mohou snadno dosáhnout stejné, nebo vyšší zákonem stanovené hodnoty.

Zjistěte více o tom, **proč řešit odpad**.

Jak třídit jednotlivé složky využitelných odpadů?

Jak třídit a kam patří SKLO?

Sklo patří do **zeleného** nebo **bílého** kontejneru. Pokud jsou na sběrném místě oba kontejnery, je potřeba ho **vytřídit podle barvy**. Do zeleného kontejneru patří

všechno barevné sklo (lahve od vína a nápojů) nebo tabulové sklo z oken nebo ze dveří. Do bílého kontejneru patří zcela čiré sklo, jako např. skleničky, sklenice od kečupu, marmelády apod.

Do nádob na sklo nevhazujte žádný porcelán (rozbité nádobí atd.), zrcadla, pokovaná skla, sklokeramiku, varné nebo laboratorní sklo. Vratné sklo vracejte zpět do obchodu.

Do jakého kontejneru patří sklo? Sklo patří do zeleného nebo bílého kontejneru.

Věděli jste, že sklo se dá 100% recyklovat, aniž by se tím snížila jeho kvalita?

Jak třídit a kam patří PLAST?

Plast tvoří často **nejobjemnější část ze všech vyhozených odpadů**. I proto je důležité ho co nejvíce správně vytřídit. Třídíme ho do **žlutých popelnic** a před vhozením ho důkladně sešlápneme/zmačkáme, aby nezabíral zbytečně mnoho místa.

Patří sem zejména sáčky a plastové tašky, folie, PET lahve, tvrdé plastové obaly od drogerie (pracích prášků, kosmetických přípravků atd.), kelímky od jogurtů a různé další plastové výrobky.

Nepatří sem žádné mastné obaly, obaly se zbytky jídel nebo čisticích prostředků, obaly od žíravín, barev a jiných nebezpečných látek ani podlahové krytiny.

Do jakého kontejneru patří plast? Plast patří do žlutého kontejneru.

Jak třídit a kam patří PAPÍR?

Papír můžete vhodit do **modrého kontejneru**, případně pak donést větší množství do sběrných surovin, pokud máte tu možnost – za správně vytříděný papír podle druhu můžete získat i **finanční odměnu**. Do papíru patří všechno tisk, staré sešity, papírové krabice (rozložené!), obálky nebo lepenka. Nevadí kovové svorky ani foliová okénka na obálkách – vše se odstraní při recyklačním procesu. Z bublinkových obálek však plastový vnitřek vyjměte.

Nevhazujte do modrého kontejneru jakkoliv znečištěný nebo mokvý papír. Nepatří tam ani termopapír, tedy účtenky. A ani celé knihy – ty raději pošlete dál, ať ještě někomu poslouží, případně je můžete ve větším počtu odvézt na sběrný dvůr.

Do jakého kontejneru patří papír? Papír patří do modrého kontejneru.

Jak třídit a kam patří NÁPOJOVÉ KARTONY?

Nápojové kartony vyhazujte do **oranžových popelnic** nebo do nádob označených **oranžovou nálepkou**. Patří sem krabice od mléka, krabicového vína, džusů, protlaků apod. Vždy je potřeba před vhozením sešlápnout!

Do oranžového kontejneru naopak nevhazujte kartony se zbytky nápojů a potravin nebo měkké sáčky např. od kávy, potravin v prášku apod.

Do jakého kontejneru patří nápojové kartony? Nápojové kartony patří do oranžového kontejneru nebo do kontejneru s oranžovou nálepkou.

Jak třídit a kam patří KOV?

Kovový odpad patří do **šedého kontejneru** nebo do kontejneru označeného jen **šedou nálepkou**. Dovnitř vhazujte spíše drobnější kovový odpad, jako jsou plechovky, konzervy, kovové zátky a víčka, kancelářské sponky, alobal, kovové krabičky, šrouby, hřebíky atd.

Jakýkoliv objemnější odpad (kovové roury, trubky, hrnce, vany, kola, elektrospotřebiče apod.) odvážíme vždy na **sběrný dvůr**. Stejně tak na sběrný dvůr odveďte plechovky od barev, tlakové nádoby se zbytky nebezpečných látek, toxické kovy (olovo, rtuť) nebo vysloužilá zařízení složená z více materiálů. Autovraky lze odevzdat pouze na vrakovištích, kde majiteli vystaví doklad o ekologické likvidaci.

Do jakého kontejneru patří kovy? Kovy patří do šedého kontejneru nebo do kontejneru s šedou nálepkou.

Jak třídit a kam patří BLOODPAD?

Bloodpadem rozumíme biologicky rozložitelné zbytky z kuchyně nebo zahrady. Patří do něj odpad rostlinného původu, různé odřezky ovoce nebo zeleniny, slupky, použitý sypaný čaj nebo třeba kávový lógr. Bloodpad určitě **nepatří do směsného odpadu**. Nejlepším řešením je bioodpad zkompostovat rovnou v domácnosti. Na zahradě k tomu poslouží [zahradní kompostér](#), v bytě pak například vermikompostér. **Ušetří se tím zbytečné emise a náklady na převoz a zpracování.** Pokud nemáme možnost sami bioodpad zkompostovat, ideální je zajistit si hnědou popelnici, která bude pravidelně svážena, případně oslovit obec nebo město a zeptat se na konkrétní řešení pro vaši samosprávu. Bioodpad můžete také zavést do místní kompostárny.

Pamatujte na to, že do bioodpadu nepatří živočišné zbytky, zvířecí výkaly nebo tepelně zpracované zbytky jídel, ty patří do [kuchyňského odpadu](#).

Objevte více informací o [domácím kompostování](#).

Do jakého kontejneru patří bioodpad? Bioodpad patří do kompostéru nebo do hnědé nádoby.

Jak třídit a kam patří KUCHYŇSKÝ ODPAD?

Kuchyňský odpad tvoří zpravidla kolem **65 % z celkového množství biologicky rozložitelných odpadů**, což není zanedbatelné množství. Bohužel jeho třídění je v České republice stále na začátku. [Sběr kuchyňského odpadu](#) přitom není nijak složitý a v zahraničí už běžně funguje. Kontaktujte vaše město nebo obec a zeptejte se na možnost třídění kuchyňského odpadu. I našim samosprávám separace kuchyňského odpadu výrazně pomohla v dosažení recyklačních cílů, které stanovuje nový odpadový zákon. Inspirujte se v [třídění kuchyňského odpadu](#).

Jak třídit a kam patří TUKY A OLEJE (na vaření, průmyslové)?

I na jedlé tuky a oleje je již možné najít ve sběrném hnízdě speciální popelnici, občas se jí také říká „tuktejner“. Mívá různé barvy, většinou tmavě oranžovou nebo červenou. Důležité je, že je označena nálepkou pro tuky a oleje. Patří do ní všechny tuky a oleje z kuchyně, které je nutné prvně slít do plastové nádoby a pevně uzavřít. Do kontejneru vhazujete celou láhev.

Pozor! Tuky ani oleje nikdy nevylévejte do dřezu ani do kanalizace! Jedná se o přestupek, za který vám hrozí vysoká pokuta.

Vylité tuky a oleje jsou příčinou ucpaných potrubí a kanalizací, které se pak musí složitě a nákladně čistit. Jejich důkladné odstranění z vody je navíc téměř nemožné i pro čističky odpadních vod. Tuky tedy do dřezu rozhodně nepatří.

Do jakého kontejneru patří tuky a oleje? Tuky a oleje patří do kontejneru označeného informační nálepkou pro tuky a oleje.

Co je NEBEZPEČNÝ ODPAD?

Nebezpečný odpad představuje **riziko pro naše zdraví nebo životní prostředí**. Už samotná manipulace s ním může být nebezpečná, nelze s ním proto nakládat jako s běžným komunálním odpadem. Patří sem různé barvy, syntetická ředidla, mořidla, lepidla, baterie, chemikálie, úklidové prostředky, léky, zdravotnický materiál, těkavé látky, zářivky a teploměry obsahující rtuť nebo chladničky obsahující freony.

Jak poznám nebezpečný odpad?

Nebezpečný odpad spolehlivě poznáte podle **symbolu přeškrtnuté popelnice** na obalu. Jejich konkrétní nebezpečné vlastnosti jsou dále uvedeny v oranžových značkách, ve kterých jsou příslušné symboly, například lebka pro toxické odpady, plamen pro hořlaviny atd.

Kam patří nebezpečný odpad?

Nebezpečný odpad kvůli svému charakteru **nepatří do směsného odpadu!** Nesmí na skládky ani do běžné spalovny, ale likviduje se ve speciálních zařízeních. Proto je nutné ho odnést do sběrného dvora. Využít můžete také mobilní sběr, pokud ho vaše obec organizuje. Staré léky odnášejte zpět do lékárny. Pokud tápete, jak naložit s prázdným obalem, podívejte se vždy vzadu na etiketu, kde byste měli potřebnou informaci dohledat.

Do jaké nádoby patří nebezpečný odpad?

Nebezpečný odpad patří do **sběrného dvora** nebo do **mobilního sběru nebezpečného odpadu** (případně do nádoby s nálepkou pro nebezpečný odpad, v běžném sběrném hnízdě ji ale většinou nenajdete).

Kam patří staré nebo nefunkční elektrospotřebiče?

Vysloužilé elektrospotřebiče odnášejte na [sběrný dvůr](#), případně můžete odevzdat v rámci zpětného odběru u prodejce. Elektrospotřebiče často obsahují nebezpečné látky jako třeba rtuť nebo těžké kovy, v chladničkách je zase obsažený freon, který má při uniknutí do atmosféry za důsledek ztenčování ozonové vrstvy a podílí se tak na globálním oteplování. Proto **elektrospotřebiče spadají pod nebezpečný odpad a je nutné s nimi tak zacházet**. Pokud spotřebič ještě funguje, zkuste ho někomu prodat na internetovém bazaru a dát mu ještě druhý život – předejete tím tvorbě zbytečného odpadu.

Jak třídit OBLEČENÍ/LÁTKY/TEXTIL a kam patří?

Oblečení a staré látky patří do **nádoby na textil**. Bývá to větší kontejner bílé nebo červené barvy. Do takového kontejneru můžete vhazovat oblečení a bytový textil, který zabalíte a svážete do igelitové tašky. Podle provozovatele kontejneru záleží, co vše je možné do něj vhodit – na charitu je obvykle potřeba vybírat ještě použitelné oblečení, pokud však firma dále zpracovává a recykluje textil, můžete do kontejneru vyhodit i staré hadry a další těžko využitelné textilie. Instrukce vždy najdete na příslušném kontejneru. Do kontejneru nikdy nepatří znečištěný nebo mokrá textil, matrace, molitan nebo netextilní materiály.

Pokud je oblečení v dobrém stavu, zkuste je nabídnout svým blízkým nebo udat na „swapu“, který slouží k výměně oblečení, ale i jiných drobných věcí. **Toto řešení je vždy lepší varianta než textil vyhodit.**

Jak třídit a kam patří staré BATERIE?

Protože baterie obsahují těžké kovy, které mají negativní vliv na lidské zdraví, spadají pod nebezpečný odpad a **nepatří v žádném případě do běžného odpadu**. Vybité baterie nebo akumulátory můžeme bezplatně odevzdat k likvidaci na mnoha místech po celé republice, která jsou označena jako místa zpětného odběru (možnost odběru poskytuje každý obchod, kde je možné baterii koupit). Baterie můžete vyhodit také do **kontejnerů na elektroodpad** (většinou červené barvy), které mívají i speciální vhazovací otvor přímo pro baterie. Větší baterie patří na sběrný dvůr.

Věděli jste, že baterie jsou hlavním původcem rtuti v komunálním odpadu? Pokud skončí na skládce nebo ve spalovně, mohou nebezpečné látky dále unikat do vzduchu, vody nebo půdy.

Jak třídit a kam patří staré LÉKY?

Nevyužitá léčiva **odnášejte vždy zpět do lékárny**. Každá lékárna má povinnost zpětného odběru starých léků. Případně je odneste na [sběrný dvůr](#), pokud takový typ odpadu odebírá. Nikdy je ale nevyhazujte do směšného odpadu ani do záchodu. Léky obsahují látky, které škodí životnímu prostředí a je velmi obtížné je z vody následně dostat.

Systémy třídění odpadu

Systémy třídění odpadu pro domácnosti

V současnosti ve většině obcí funguje sběr odpadu do **sběrných hnízd**, která jsou rozmístěná po obci. Tento systém však není příliš efektivní – lidé nemají motivaci nosit odpad do sběrných hnízd a je pro ně jednodušší vyhodit odpad do nádoby na SKO (každý metr vzdálenosti sběrného místa od obydlí znamená nižší míru třídění). Systém je navíc anonymní, což přináší **problémy v podobě nekvalitně vytríděného odpadu**, přeplněných popelnic v důsledku nesešlapaných krabic či PET lahví a nepořádku kolem sběrného místa.

Vhodným řešením tak může být **system sběru tříděného odpadu dům od domu**. Občanům se tak třídění výrazně zjednodušuje, protože pohodlně třídí ve svých domovech a v den svozu odpadu jednoduše přistaví tříděný odpad před dům. Nemají tedy důvod vyhazovat využitelné složky odpadu do SKO, protože obě dvě možnosti pro ně představují srovnatelný výdej energie a času. Tento **adresný sběr** navíc není anonymní jako v případě využívání sběrných hnízd, a tak **motivuje občany k větší zodpovědnosti v třídění**.

Třídění odpadu v domácnostech

Třídění využitelných složek odpadu v domácnostech se dá řešit různými způsoby. V případě, že obec či město provozuje sběr odpadu „dům od domu“, tedy odvoz odpadu přímo z domácnosti, existuje například **pytlový sběr**, kdy domácnost třídí využitelné složky do pytlů podle druhu. Pytel se v den svozu jednoduše přistaví před dům (nebo na předem určené místo v případě bytové zástavby) a nechá odvézt svozovou službou.

Další variantou je **nádobový sběr** tříděného odpadu, kdy mají občané nádoby umístěné na vlastním pozemku a v den svozu je opět jen přistaví před dům k vyvezení odpadu. **Kombinovaný sběr** představuje propojení obou zmíněných variant.

Pokud je ve městě či obci zavedena **evidence odpadů**, je možné také nastavit výši poplatků pro jednotlivé domácnosti dle množství vyprodukovaného odpadu. Takový **motivační systém** umožňuje finančně odměňovat ty domácnosti, které pečlivě třídí a produkují méně odpadu.

Pokud není v samosprávě zaveden sběr „dům od domu“, odpad si občané většinou sami nosí do veřejně přístupných **sběrných hnízd**.

Samostatnou kapitolou je **třídění bioodpadů**, které lze řešit například pravidelně vyváženou **hnědou popelnicí** nebo sezónním sběrem do velkoobjemových kontejnerů. V takovém případě ale skutečně vzniká odpad, který se musí někam svážet, zpracovávat/likvidovat, a tím přibývají další energetické i finanční náklady. Výrazně efektivnější varianta je zavést **domácí kompostování**. Kompostováním přímo

v domácnostech (ať už do zahradního kompostéru nebo třeba do vermikompostéru v bytovce) se tvorbě odpadu zcela předejde, protože bioodpad zkompostujeme a využijeme přímo v místě vzniku.

Systémy třídění odpadu pro obce a města

Obce a města zajišťují sběr tříděného odpadu několika způsoby.

Stále rozšířená jsou **sběrná hnízda** – občané donášejí vytříděný odpad do místa v obci, kde jsou umístěny nádoby či podzemní kontejnery na tříděný odpad.

Sběr odpadu tímto způsobem ale má svá úskalí – je anonymní, a tak nemotivuje občany k zodpovědnosti. Výsledkem se proto stává nekvalitně vytříděný obsah, nepořádek kolem popelnicového stání, nesešlapané lahve apod. Zároveň je pro občany jednodušší vyhodit jejich odpad do popelnice na SKO, pokud ji mají blíže než sběrné hnízdo pro tříděné složky – zbytečně tak končí ve směsném odpadu recyklovatelné materiály a obec musí platit za jejich likvidaci.

Další variantou je **adresný sběr** – tedy sběr tříděných složek odpadů přímo z domácností. Občané tak třídí v pohodlí domova. V den svozu jednoduše své odpady umístí před dům a zpřístupní je ke svozu.

Tento způsob sběru odpadu občanům třídění velmi usnadňuje a díky adresnosti bývá zpravidla také vytříděný obsah kvalitnější. Občané mohou sbírat vybrané složky tříděného odpadu do nádob, do pytlů nebo zkombinovat obě varianty.

V případě adresného sběru je možné **evidovat vyprodukované odpady**. Město nebo obec tak získává podrobný přehled o svých odpadech a díky získaným datům může efektivně optimalizovat své odpadové hospodářství.

Díky adresnému sběru je také možné zavést **motivační systém** pro občany. Samospráva získá přehled o tom, jaké množství odpadu produkují jednotlivé domácnosti a může tak např. finančně zvýhodnit ty domácnosti s vysokým podílem vytríděných složek.

Odpady, které nelze vytrdit žádným z výše uvedených způsobů, lze odevzdat na **sběrném dvoře** nebo na jiná sběrná místa. Zbytek odpadu tvoří směsný komunální odpad.

Objevte více o **třídění využitelných odpadů**.

Třídění odpadu na úrovni měst a obcí

Obce a města musí v současnosti řešit stále větší tlak na zvyšování míry recyklace – Evropská unie vyžaduje po členských státech **65 % míru recyklace** a směřuje k úplnému zákazu skládkování využitelných složek odpadu v roce 2030. Pokud samosprávy nebudou splňovat stanovené limity, budou muset platit výrazně vyšší poplatky za odpady, které se budou každým rokem zvyšovat. **Odpadové hospodářství by tedy mělo být postaveno tak, aby motivovalo občany k třídění a snižování produkce odpadů.**

Každý region má svá specifika, vhodné je tedy začít vstupní **analýzou odpadového hospodářství** dané samosprávy, z které následně vzejdou konkrétní doporučení pro nastavení skutečně **efektivního odpadového hospodářství**.

Třídění odpadu ve sběrných dvorech

Sběrné dvory jsou nedílnou součástí každého fungujícího odpadového hospodářství. Občané zde mají možnost odevzdávat odpad, který nespadá do běžného SKO nebo tříditelných složek odpadu. Jedná se například o stavební a objemný odpad, nebezpečný odpad atd.

Při příjezdu na sběrný dvůr je nejprve nutné odpad zvážít, obsluha poté zaeviduje zvážené množství, druh a původce odpadu, buď ručně nebo pomocí **evidenčního systému**. Následně dochází k uložení odpadu na místě k tomu určenému, například do velkoobjemových kontejnerů a dalších nádob. Odpad se většinou lisuje do balíků výrazně menších objemů, které ušetří na sběrném dvoře mnoho místa, a zároveň jsou i praktické pro následnou přepravu koncovému zpracovateli.

V rámci sběrných dvorů čím dál častěji fungují tzv. **Re-use centra**, která představují **efektivní řešení v předcházení vzniku odpadu**. Jedná se o místo, kam mohou občané nosit stále funkční a využitelné věci jako např. nábytek, potřeby do domácnosti, nádobí, hračky, funkční elektrospotřebiče atd. Ty jsou pak poskytnuty zdarma či za poplatek zájemcům, kteří pro ně ještě najdou využití. Tento systém je výhodný jak pro občany, kteří v Re-use centru mohou pořídit potřebné věci za zlomek ceny, tak pro obec, která vykazuje nižší míru vyprodukovaného odpadu a tím pádem získá finanční úsporu.

SEZNAM ODPADŮ – JAK S NIMI SPRÁVNĚ NALOŽIT

Třídít se dá skoro vše. Na nejčastěji produkované odpady slouží barevné kontejnery, se kterými se běžně na ulicích setkáváte. Na jednotlivých kontejnerech naleznete nálepky, které přesně popisují, co do kterého kontejneru patří a co ne. Nejsnadnějším způsobem, jak třídít odpad, je už v místě vzniku, a to ve vašich domácnostech. Tedy už ve chvíli, kdy obal nebo určitá věc dosloužila a my se jí chceme zbavit. Stačí obal, který právě dosloužil, hned hodit do koše na tříděný odpad, staré tašky nebo krabice.

Ze zkušeností vyplývá, že průměrná česká domácnost nejvíce produkuje papír a plasty. Na tyto dva druhy odpadů by měl být prostor pro odkládání tohoto druhu odpadu největší. Na střepy z rozbitého skla je nejlepší plastová krabice a nápojový karton mnoho lidí dává společně s plastem a u kontejnerů tyto dva druhy odpadu (pokud se v dané obci nesbírají společně) dotřídí.

Tím, že odpady třídíme, se uvolní místo v koši na směsný odpad a nemusíme s ním chodit tak často nebo nám vystačí menší koš. Tříděný odpad můžeme odnášet jednou za týden nebo i méně často. To ovšem platí pouze v případě, že do něj vyhazujeme opravdu prázdné a co nejméně znečištěné obaly, proto je občas lepší kelímek od jogurtu lehce propláchnout.

Třídění odpadu: Návod, jak správně třídít odpad

Patříte k těm, kteří doma dávají veškerý odpad do jednoho koše? Nebo patříte ke skupině, která se to snaží řešit? Mnoho lidí neví, jak správně třídít jednotlivé druhy materiálů. Kam se například dávají plechovky a kdy už se do modrého kontejneru nesmí dávat papír? Připravili jsme návod, jak správně třídít odpad. Najdete v něm to nejdůležitější, co byste o tomto tématu měli vědět.

Význam třídění odpadu

Co je to třídění odpadu a proč bychom ho měli provádět? Třídění je činnost, při které jednoduše třídíme odpad do kontejnerů podle toho, kam patří. Tím přispíváme k rychlejší a lepší recyklaci, tj. k opětovnému použití.

Každý Čech vyprodukuje v průměru 550 kg odpadu ročně a jen necelých 20 kg se znovu recykluje. Kromě toho většina odpadu končí na skládkách, kde se z něj využije jen opravdu malá část. To je třeba změnit. Jak na to? Správným tříděním odpadu.

Papír	Plast	Sklo
✓ krabice karton lepenka 	✓ lahve sešlápnuté PET lahve nápojové kartony (obaly od džusů, omáček, smetany, mléka) 	✓ skleněné lahve od nápojů
✓ noviny časopisy reklamní předměty 	✓ sáčky fólie polystyren 	✓ skleněné nádoby
✓ obálky, sešity 	✓ plastové nádoby 	✓ tabulové sklo
✓ kancelářský papír 	✓ kelímky krabičky výrobky z plastů 	✗ varné a laboratorní sklo
✗ pleny hygienické potřeby 	✗ obaly od chipsů plastové trubky podlahové krytiny 	✗ keramika porcelán
✗ mokrý, mastný a znečištěný papír 	✗ plastové nádoby od olejů a chemikálií kombinované nebo znečištěné obaly 	✗ zrcadla drátěné sklo autosklo

Foto: Ave.cz

Jak třídit odpad

Pojďme si tedy říct, jak třídit jednotlivé druhy odpadů, aby mohly být znovu použity. Pomáhat budeme především sami sobě.

Třídění komunálního odpadu

Směsným komunálním odpadem se rozumí veškerý odpad, který nelze třídit.

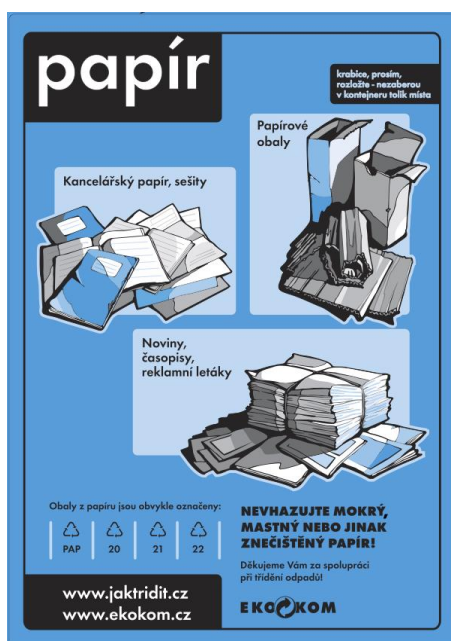

Co všechno se ale dá třídít?

Třídění papíru – modré sběrné nádoby

Do modrých kontejnerů patří reklamní letáky, noviny, časopisy, použité sešity, kancelářský papír, papírové obaly a sáčky a složené nebo roztrhané papírové krabice nebo kartony.

Nepatří sem však mokrý, mastný, znečištěný nebo voskovaný papír, ani vázané obaly knih.

Třídění skla – zelené sběrné nádoby

Do zelených sběrných nádob patří nevratné skleněné obaly (např. obaly od nápojů), různé skleněné nádoby, sklenice, skleněné střepy nebo jednoduše různé sklo. Skleněné láhve je třeba vyprázdnit a zbavit víček a plastových nebo kovových částí. Etikety není třeba odstraňovat.

Nepatří sem autosklo, zrcadla, keramika, porcelán, skleněné nádoby znečištěné oleji nebo chemikáliemi, žárovky, sklo obsahující kovy, sklo vyztužené betonem, varné a drátěné sklo nebo jiné technické druhy skla.

Zajímavost: Skleněné obaly lze recyklovat i několikrát. Použité sklo lze opakovaně použít 15 až 75krát. Sklo je totiž jedním z materiálů, které jsou stoprocentně recyklovatelné.

Separace plastů – žluté sběrné nádoby

Do žlutých sběrných nádob patří PET lahve od nápojů, čisté plastové obaly od šamponů, mýdel, pracích prostředků a jiných toaletních potřeb nebo kosmetiky, plastové obaly od olejů a potravin nebo destilované vody a plastové a mikrotenové sáčky.

Nepatří sem však výrobky z PVC, nádoby na chemikálie nebo motorové oleje, polystyren (pouze v malém množství), guma, pěna, linoleum a barvy nebo plasty obsahující kov.

Zajímavost: Plasty patří mezi nejhůře recyklovatelné materiály. Jejich rozklad v přírodě trvá několik desetiletí. Proto je tak smutné, že jich na zemi najdete tolik, když procházíte vesnicí, městem nebo lesem. Přesto se s nimi dá něco dělat. Věděli jste například, že ze sebraných plastových lahví můžete vyrobit koberec?

Separace kovů – červené sběrné nádoby

Do červených sběrných nádob patří kovové obaly, plechovky, alobaly, kovové části, plechovky od nápojů, hliníkové nádoby od čajových svíček a alobaly a hliníkové části obalů – od jogurtů, paštik a salátů.

Nepatří sem však tuby od past a krémů, znečištěné obaly nebo sáčky od kávy. Nezahrnuje ani nadměrný kovový odpad. Doporučuje se odevzdat je na příslušném sběrném dvoře.

Zajímavost: Recyklací hliníku lze ušetřit až 95 % energie potřebné k jeho výrobě. Z recyklovaných plechovek se vyrábějí například i jízdní kola.

Třídění bioodpadu – hnědé sběrné nádoby

Do hnědých sběrných nádob patří ovoce, zelenina a jejich slupky, čajové sáčky, listí, tráva a zahradní odpad.

Nepatří sem však popel, maso, stavební odpad atd.

Zajímavost: Věděli jste, že biologicky rozložitelný odpad obvykle tvoří až 40 % komunálního odpadu? Nejlepším způsobem třídění je jeho likvidace kompostováním. Ve většině případů je to však možné pouze v obcích, kde je k tomu na zahradě dostatek místa. Domácí kompostéry však mohou být příslibem do budoucna.

Běžný problém – kam co patří?

I lidé, kteří by rádi třídili odpad, často jednoduše nevědí, co do kterého koše patří. Proto jsme pro vás připravili jakýsi souhrn odpovědí na nejčastější otázky týkající se třídění jednotlivých druhů odpadu.

- krabice od mléka a džusů, tzv. tetrapaky, se vždy třídí podle pokynů obce – obvykle do žlutých nebo oranžových kontejnerů.
- pleny a použité hygienické potřeby jsou součástí směsného odpadu.
- obaly od motorových olejů, ředidel, barev atd. nejsou součástí tříděného odpadu.
- polystyren patří v malém množství do žlutého kontejneru, ale ve větším množství se doporučuje odvézt ho do sběrného dvora.
- kelímky od jogurtů patří do žlutého kontejneru, ale měly by být zbaveny kousků jídla.

Třídění odpadu pro ekologičtější způsob života

Třídění odpadu je jedním ze způsobů, jak přispět k opětovnému využití recyklovatelných materiálů. Chraňme naši přírodu a třídíme odpad. Přestože se jedná o velmi jednoduchý způsob, může velmi pomoci.

Přehled jednotlivých druhů odpadů:

- způsob a místo uložení odpadů

SKLO

Do sběrných nádob rozmístěných v obci a do "Sběrného dvora Lupenice"

Vhazuje se do zeleného nebo bílého kontejneru. Pokud jsou k dispozici oba, je důležité třídít sklo i podle barev: Barevné do zeleného, čiré do bílého. Pokud máte kontejner na sklo jen jeden, pak do něj dávejte sklo bez ohledu na barvu. Vytříděné sklo není nutné rozbíjet, bude se dále třídít! Díky svým vlastnostem se dá skleněný odpad recyklovat do nekonečna.

ANO

Do zeleného kontejneru můžeme vyhazovat barevné sklo, například lahve od vína, alkoholických i nealkoholických nápojů. Vhodit do zeleného kontejneru můžete také tabulové sklo z oken a ze dveří.

Do bílého kontejneru vhazujte sklo čiré, tedy sklenice od kečupů, marmelád či zavařenin a rozbité skleničky.

NE

Do těchto nádob nepatří keramika a porcelán. Nepatří sem ani autosklo, zrcadla nebo třeba drátované sklo, zlacená a pokovená skla. Vratné zálohované sklo vracejte zpět do obchodu.

PLASTY

Do sběrných nádob rozmístěných v obci a do "Sběrného dvora Lupenice"

Vhazuje se do žlutého kontejneru. V průměrné české popelnici zabírají nejvíc místa ze všech odpadů, proto je nejenom důležité jejich třídění, ale i sešlápnutí či zmačknutí před vyhozením. V některých městech a obcích se spolu s pastovým odpadem třídí i nápojové kartony. Záleží na podmínkách a technickém vybavení třídících linek v okolí. Proto je důležité sledovat nálepky na jednotlivých kontejnerech. Mimo níže uvedených značek do těchto kontejnerů můžete vyhazovat i odpady označené číslem 7.

ANO

Do kontejnerů na plasty patří fólie, sáčky, plastové tašky, sešlápnuté PET láhve, obaly od pracích, čistících a kosmetických přípravků, kelímky od jogurtů, mléčných výrobků, balící fólie od spotřebního zboží, obaly od CD disků a další výrobky z plastů.

Pěnový polystyren sem vhazujeme v menších kusech.

NE

Naopak sem nepatří mastné obaly se zbytky potravin nebo čistících přípravků, obaly od žiravin, barev a jiných nebezpečných látek, podlahové krytiny či novodurové trubky.

PAPÍR

Do sběrných nádob rozmístěných v obci a do “ Sběrného dvora Lupenice ”

Vhazuje se do modrého kontejneru. Ze všech tříděných odpadů právě papíru vyprodukuje průměrná česká domácnost za rok hmotnostně nejvíc. Modré kontejnery na papír bývají nejsnazším způsobem, jak se ho správně zbavit. Alternativu pak poskytují sběrné suroviny, které nejsou vždy dostupné, na druhou stranu nabízejí za papír roztríděný podle druhů finanční odměnu.

ANO

Vhodit sem můžeme například časopisy, noviny, sešity, krabice, papírové obaly, cokoliv z lepenky, nebo knihy. Obálky s fóliovými okénky sem můžete také vyhazovat, Nevadí ani papír s kancelářskými sponkami. Zpracovatelé si s nimi umí poradit. Bublínkové obálky vyhazujeme pouze bez plastového vnitřku!

NE

Do modrého kontejneru nepatří celé svazky knih (vhazovat pouze bez vazby, ve větším počtu patří na sběrný dvůr), uhlový, mastný nebo jakkoliv znečištěný papír. Tyto materiály nelze už nadále recyklovat. Pozor, použité dětské pleny opravdu nepatří do kontejneru na papír, ale do popelnice!

NÁPOJOVÉ KARTONY

Do sběrných nádob rozmístěných v obci a do “ Sběrného dvora Lupenice ”

Známé jako krabice na mléko nebo víno. Vhazují se do kontejnerů různých barev a tvarů, ale vždy označených oranžovou nálepkou – případně do oranžových pytlů. Záleží na tom, jak má obec systém sběru nápojových kartonů nastavený. Nápojové kartony lze uložit do nádob s plasty, pokud není v obci umístěna samostatná nádoba.

ANO

Pokud najdete oranžovou nálepku, pak sem patří krabice od džusů, vína, mléka a mléčných výrobků, které je potřeba před vhozením do kontejneru řádně sešlápnout.

NE

Nepatří sem „měkké“ sáčky, například od kávy a různých potravin v prášku. Neodhazujte sem ani nápojové kartony obsahující zbytky nápojů a potravin.

SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD

Do sběrných nádob a pytlů umístěných v domácnostech, svoz odpadu je prováděn svozovým vozidlem v pravidelném intervalu.

Vhazuje se do sběrných nádob umístěných v domácnostech nebo do plastových pytlů. Ze všech druhů odpadů právě směsných komunálních odpadů vyprodukuje průměrná česká domácnost za rok hmotnostně nejvíc.

Zde platí podmínka: počet poplatku dle počtu osob = počet sběrných nádob

ANO

Vhodit sem můžeme například popel, zbytkový odpad z domácností , který již nelze rozřítit.

NE

Nepatří sem: plasty, sklo, papír, nápojové kartony, biodpady, kovy, nebezpečné odpady

VELKOOBJEMOVÝ ODPAD

Do sběrných nádob do “ Sběrného dvora Lupenice ”

Tyto odpady můžete odvézt na sběrný dvůr, nebo využít mobilního sběru, pokud jej vaše obec organizuje. V případě, že v určitém časovém úseku produkuje těchto odpadů velké množství – provádíme např. rekonstrukci domu, tak si objednejte a zaplatte přistavení velkoobjemového kontejneru u specializované firmy (např. EKOLA České Libchavy, Metal-Vondra s.r.o. Vamberk, Jiří Mareš Vamberk)

sběrný
dvůr

ANO

Vhodit sem můžeme například: starý nábytek, koberce, linolea, umyvadla, toalety, kuchyňské linky, drobný stavební odpad atd.

NE

Nepatří sem: plasty, sklo, papír, tříděný a směsný odpad, nebezpečný odpad, pneumatiky

KOVY

Do sběrných nádob do “ Sběrného dvora Lupenice ”

Vhazuje se do sběrných nádob umístěných v sběrném dvoře.

ANO

Vhodit sem můžeme například: zbytky kovů, kovové konstrukce, plechy apod.

NE

Nepatří sem: plechovky od barev, obaly od sprejů jsou nebezpečné odpady

sběrný
dvůr

BIOODPADY

kompost

sběrný dvůr

Do sběrných nádob do "sběrného dvora v Koutech"

Vhazuje se do sběrných nádob umístěných v sběrném dvoře

Bioodpady je také možné jako jediné legálně využít na zahradách v zahradních kompostérech nebo obecních kompostárnách.

Od roku 2013 bude možné ukládat bioodpady na kompostárnu ve sběrném dvoře v Záměli

ANO

Vhodit sem můžeme například: posečenou travu, listí, větve ze stromů, zbytky ovoce a zeleniny, zbytky rostlin

NE

Nepatří sem: zbytky potravin, tříděný a směsný odpad

PNEUMATIKY

sběrný
dvůr

Do sběrných nádob do "sběrného dvora v Koutech"

Tyto odpady můžete odvézt na sběrný dvůr, nebo využít mobilního sběru, pokud jej vaše obec organizuje. Místa, kde můžete zdarma odkládat takové vysloužilé výrobky, jsou označována jako „Místa zpětného odběru“. Nejčastěji jsou zřízená v pneuservisech.

ANO

Vhodit sem můžeme například: pneumatiky, duše atd.

NE

Nepatří sem: zbytky pryže (těsnění), tlakové hadice

NEBEZPEČNÉ ODPADY

sběrný
dvůr

Do sběrných nádob do "Sběrného dvora Lupenice"

Vhazuje se do sběrných nádob umístěných v sběrném dvoře, které jsou následně předávány oprávněným osobám. Tyto odpady, nebo obaly jimi znečištěné mají nebezpečné vlastnosti, které mohou ohrozit zdraví lidí a životní prostředí. Proto musí být využity, či odstraněny ve speciálních zařízeních. Tyto odpady nepatří do běžné popelnice na směsný odpad.

Nebezpečné odpady můžete odkládat do sběrného dvora, nebo využít mobilního sběru, pokud je obcí organizován. Když si nevíte rady s nějakým prázdným obalem, podívejte se na jeho etiketu, vždy by měla být na jeho obalu informace, jak s daným obsahem naložit. Staré léky můžete vrátit do jakékoliv lékárny.

Od roku 2016 bude možné ukládat nebezpečné odpady ve sběrném dvoře v Lupenici.

ANO

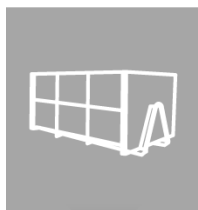
Vhodit sem můžeme například: Barvy, lepidla, rozpouštědla, oleje, pesticidy, léky a domácí chemikálie, azbest.

NE

Nepatří sem: plasty, sklo, papír, tříděný a směsný odpad, vyřazená elektrozařízení, žárovky, monočlánky, výbojky, zařivky apod.

STAVEBNÍ ODPAD

Odborná firma

Systém sběru stavebních odpadů není řešen prostřednictvím obce Lupenice
V případě, že v určitém časovém úseku produkuje velké množství těchto odpadů – provádíme např. rekonstrukci domu, tak si objednejte a zaplaťte přistavení velkoobjemového kontejneru u specializované firmy (např. EKOLA České Libchavy, Metal-Vondra s.r.o. Vamberk, Jiří Mareš Vamberk, KENVI CZ s.r.o. Rychnov nad Kněžnou)

ANO

Vhodit sem můžeme například: stavební odpad – suť, cihly, beton, střešní tašky, výkopová zemina atd.

NE

Nepatří sem: plasty, sklo, dřevo, tříděný a směsný odpad, nebezpečný odpad, lepenka, azbest

VYSLOUŽILÁ ELEKTROZAŘÍZENÍ A BATERIE

místa zpětného
odběru

Do sběrných nádob do "sběrného dvora v Koutech"

Staré a nefunkční elektrické spotřebiče podléhají tzv. „zpětnému odběru“, který zajišťují specializované firmy. Místa, kde můžete zdarma odkládat takové vysloužilé výrobky, jsou označována jako „Místa zpětného odběru“. Nejčastěji jsou zřízená ve sběrných dvorech, nebo v prodejnách elektrozařízení.

Více informací se dozvíte na následujících odkazech:

Elektroodpady: www.asekol.cz, www.elektrowin.cz, www.rema.cz,
www.retela.cz

Osvětlovací zařízení: www.ekolamp.cz

Baterie: www.ecobat.cz

Od roku 2016 bude možné ukládat elektrozařízení ve Sběrném dvoře v Lupenici.

Režim zpětného odběru od roku 2021 podle nového zákona č. 542/2020 Sb.

Dlouho očekávaná nová legislativa v oblasti odpadového hospodářství se stala skutečností a v lednu 2021 vstoupil v účinnost spolu se zákonem o odpadech také zákon o výrobcích s ukončenou životností. Tento zcela nový zákon se oddělil z toho odpadového, aby samostatně a přednostně řešil nakládání s vybranými výrobky a pomohl zajistit jejich maximální míru využití poté, kdy tzv. doslouží a stanou se odpadem neboli **výrobkem s ukončenou životností, VUŽ**. Obě právní normy nicméně zůstávají v řadě míst provázané a odkazují na sebe, odpadová legislativa, tj. zákon o odpadech č. 541/2020 Sb., se použije od okamžiku převzetí VUŽ jejich zpracovatelem, tedy provozovatelem zařízení k nakládání s odpady. Zatím bohužel nejsou bližší informace o prováděcí vyhlášce k zákonu o VUŽ, která má řadu jeho ustanovení upřesnit.

Vybranými výrobky se rozumí elektrozařízení, baterie a akumulátory, pneumatiky a vozidla. Filozofie režimu nakládání s nimi zůstává stejná – jejich výrobce se o ně musí postarat „od kolébky do hrobu“, má tedy tzv. **rozšířenou odpovědnost (EPR - Extended Producer Responsibility)**. Ta se týká jednak způsobu jejich výroby, kdy výrobce musí zohlednit z hlediska zatížení životního prostředí a bezpečnosti celý životní cyklus a podle toho své výrobky navrhovat i konstruovat. Zejména minimalizovat obsah nebezpečných látek ve výrobku i výrobním procesu, vyrábět demontovatelné, opravitelné a recyklovatelné výrobky. Pouze takové pak smí výrobce uvádět na trh. U baterií a akumulátorů jsou pro uvedení na trh zákonem stanovené limity na obsah rtuti a kadmia.

Zákon o VUŽ podrobně řeší především následnou odpovědnost, tedy nakládání s výrobky po ukončení jejich životnosti, kdy mají výrobci zajistit sběr i stanovenou míru využití vybraných výrobků. Mluvíme jednak o **režimu zpětného odběru VUŽ**, kterými jsou odpadní elektrozařízení, odpadní baterie a akumulátory, odpadní pneumatiky a vozidla s ukončenou životností (dříve autovraky, tento pojem bude dále v textu pro zjednodušení také používán). A dále o způsobech zpracování zpětně odebraných VUŽ. Evropská legislativa pro ně nastavila cíle sběru a využití, které nový zákon přebírá. Zákon se přitom dělí v podstatě na dvě části – jedna řeší zpětný odběr a využití elektrozařízení, baterií, akumulátorů a pneumatik a druhá autovraky. S trochou nadsázky lze tedy říct, že některé výrobky jsou si rovnější...Plnění zákona se totiž promítá do finanční zátěže výrobců, u autovraků však nejde o EPR výrobců, ale odpovědní jsou zpracovatelé.

Výrobce elektrozařízení, baterií a pneumatik je tedy povinen zajistit na vlastní náklady jejich zpětný odběr a následné zpracování a využití nebo odstranění. Výrobce vybraných vozidel je povinen hradit zpracovateli náklady spojené s převzetím autovraků vlastní značky nebo bezplatně pro ně zajistit síť sběrných míst pouze v případě, kdy by to bylo pro konečného uživatele zpoplatněno. Jinými slovy, pouze tehdy, pokud by autovraky měly nulovou nebo zápornou tržní hodnotu. Výrobci vybraných vozidel tedy v současné době neřeší žádnou sběrnou síť „svých“ autovraků, zde se nechává volná ruka trhu a předpokládá se, že se sběr a demontáž zpracovatelům vyplatí. To však není nic nového.

Zároveň je třeba si uvědomit, že i každý z nás spotřebitelů má zásadní povinnosti, jejichž plnění je předpokladem k fungování systému zpětného odběru. Zákon nám totiž určuje, kam a za jakých podmínek můžeme VUŽ odevzdávat.

Jak tedy bude podle nového zákona fungovat zpětný odběr?

Koneční uživatelé odevzdávají VUŽ „pouze osobě oprávněné k jejich převzetí“. Kromě autovraků se jedná o místa zpětného odběru (MZO) nebo o posledního prodejce. Výrobce tak vytvoří sběrnou síť, jejíž parametry nový zákon upřesňuje a zavádí pojem **veřejné místo zpětného odběru**. Takové místo je přístupné konečným uživatelům v průběhu celého roku, byť v určené provozní době. A aby tato místa byla pro koncové uživatele dobře dosažitelná, je zákonem určena povinnost výrobců zřídit veřejná místa mj. v obcích, a to následovně pro jednotlivé typy VUŽ:

- Výrobce elektrozařízení určených k použití v domácnostech - v každé obci nebo městské části s počtem obyvatel nad 2000 nebo tam, kde o zřízení takového místa projeví zájem obec nebo poslední prodejce.
- Výrobce přenosných baterií nebo akumulátorů - v každé obci nebo městské části s počtem obyvatel nad 1500 nebo tam, kde o zřízení takového místa projeví zájem obec nebo poslední prodejce.
- Výrobce automobilových baterií nebo akumulátorů - v každé obci s pověřeným obecním úřadem nebo v každé městské části.
- Výrobce pneumatik - v každé obci s pověřeným obecním úřadem nebo v každé městské části; dále v každé obci, která o zřízení veřejného místa zpětného odběru projeví zájem, ale za předpokladu, že stejný výrobce již nemá zřízeno jiné veřejné místo do vzdálenosti 10 km.
- Výrobce solárních panelů musí nejpozději k 31. prosinci 2024 zřídit alespoň jedno veřejné místo zpětného odběru v každé obci nebo městské části s počtem více než 10 000 obyvatel, ve kterých se nachází alespoň jedna solární elektrárna s celkovým instalovaným výkonem do 30 kWp.

Odpadní elektrozařízení tedy bude moci konečný uživatel předat jak na MZO, tak posledním prodejcem nebo i zpracovateli. Přenosné baterie a akumulátory lze předat na MZO nebo poslednímu prodejci. Odpadní automobilové nebo průmyslové baterie lze kromě MZO předat i osobě oprávněné k jejich převzetí podle zákona o odpadech. To platí i pro odpadní pneumatiky a znamená to, že se koncový uživatel stane původcem odpadů a vede o odevzdaných autobateriích a pneumatikách odpadovou evidenci. Odpadní pneumatiky lze v režimu odpadů předat i obci, která si za tím účelem může určit místo v rámci svého obecního systému. Autovraky se shodně jako dosud odevzdávají rovnou do odpadářských zařízení k jejich sběru nebo zpracování.

Výrobce může zřídit i neveřejná místa zpětného odběru, a to pouze pro určité konečné uživatele, např. pro své zákazníky v případě elektrozařízení určeného pro profesionální

použití. U odpadních průmyslových baterií nebo akumulátorů výrobce povinnost zpětného odběru řeší uzavřením smlouvy výrobce s koncovým uživatelem.

Povinnosti posledních prodejců

Spotřebitelé mají tedy často možnost odevzdat VUŽ na sběrném dvoře ve své obci, ale také využívají možnost odevzdání VUŽ, zejména elektrozařízení a přenosných baterií, u **posledního prodejce**. Zopakujme si tedy podmínky, za kterých je to možné.

Poslední prodejce **elektrozařízení** je oprávněn zpětně odebírat pouze výrobky s ukončenou životností podobného typu a použití jako výrobky, které prodává. Pro spotřebitele to znamená, že **při nákupu** nového spotřebiče může v obchodě, a to i internetovém, odevzdat starý výrobek **bez nároku na úplatu** za takovou službu (vyskytovaly se snahy takovou úplatu schovat např. do nákladů za dopravu). V obchodě jehož plocha k prodeji elektrozařízení je min. 400 m², může spotřebitel navíc odevzdat bezplatně ke zpětnému odběru domácí spotřebič o rozměrech menších než 25 cm, a to bez ohledu na výrobní značku a bez vázání na nákup zboží. Úplně každý obchod s elektrozařízením, tedy i internetový prodejce, je povinen písemně **informovat** konečného uživatele o způsobu, jakým může VUŽ odevzdat.

Poslední prodejce **přenosných baterií nebo akumulátorů** (uvedený v příloze č. 4 zákona, tedy např. i obchod s potravinami, nábytkem, sportovním vybavením a další) je povinen zpětně odebírat odpadní přenosné baterie nebo akumulátory přímo v prodejním místě po celou provozní dobu, bez nároku na úplatu za tento odběr, bez ohledu na výrobní značku, bez ohledu na datum jejich uvedení na trh a bez vazby na koupi nového výrobku.

Výrobce může finančně motivovat konečného uživatele, aby odevzdal výrobek s ukončenou životností do systému zpětného odběru. Avšak jestliže je odevzdaný VUŽ zjevně **nekompletní** např. v důsledku demontáže, musí jej sice MZO nebo poslední prodejce také převzít, avšak bez této finanční motivace. Tím by se mělo předejít nežádoucím neodborným demontážím a vnášením nebezpečných látek do životního prostředí. V rámci zpětného odběru může být předána i pouze část elektrozařízení, protože odpadním elektrozařízením jsou i všechny jeho komponenty, konstrukční i spotřební díly.

A ještě připomeňme, kdy poslední prodejce může **odmítnout převzít VUŽ**. Taková situace může nastat, pokud je VUŽ ve stavu, který ohrožuje zdraví osob, které zpětný odběr provádějí, nebo pokud vznikne pochybnost, že VUŽ pochází od konečného uživatele. A také v případě, že je kapacita místa zpětného odběru naplněna.

V souvislosti se zpětným odběrem VUŽ zákon zavádí jediný pojem – **zjednodušený odpadový režim**. Vyjadřuje tím, že místa zpětného odběru ani poslední prodejci nefungují jako zařízení pro příjem odpadů, jsou totiž umístěna např. v obchodech, úřadech apod., a nevztahují se proto na ně povinnosti odpadové legislativy, nemusí vést odpadovou evidenci ani ohlašovat přepravu nebezpečných odpadů při převozu ke zpracovatelům.

Veřejný registr MZO

Nově budou výrobci všech typů vybraných výrobků povinni vložit údaje o zřízených místech zpětného odběru do **Registru** míst zpětného odběru, který bude jako informační systém

veřejné správy přístupný veřejnosti. V současné době lze nalézt na portále ISOH místa zpětného odběru elektrozařízení. Sběrná síť pro zpětný odběr přenosných akumulátorů a baterií je k dohledání na webech kolektivních systémů ECOBAT a REMA. Místa zpětného odběru pneumatik jsou zveřejněna na webu MŽP a na webu kolektivního systému Eltma.

Recyklační symboly

Pokud si nejste jistí, do kterého kontejneru máte určitý produkt vhodit, poradí Vám recyklační symboly. Tyto symboly udávají informaci o tom, z kterého materiálu je daný výrobek zhotoven.

PLASTY	
	POLYETYLÉN TEREFTALÁT (PET láhve, polyesterové tkaniny, některé obaly od mléčných nápojů...)
	TVRDÝ POLYETYLÉN (obaly od čisticích prostředků, šamponů, sprchových gelů, kanystry, víčka od PET lahví...)
	POLYVINYLCHLORID nerecyklovatelný
	MĚKKÝ POLYETYLÉN (igelitové tašky, fólie, většinu etiket z PET lahví, obaly od sušenek...)
	POLYPROPYLEN (plastové obaly od kečupů, hořčice, tuby od zubních past a krémů...)
	POLYSTYREN (pěnový/křehký: tácky od masa, ovoce a zeleniny, izolace, ochrana zboží...; tuhý: nápojové kelímky, plastové nádoby, misky, obaly od elektroniky...)
	OSTATNÍ PLASTY
	AKRYLONITRILBUTADIENSTYREN (většina komponent počítače, mobily,...)

PAPÍR	
	PAPÍR (obecně)
	VLNITÁ/HLADKÁ LEPENKA
	OSTATNÍ PAPÍR
	KARTON
SKLO	
	BÍLÉ SKLO
	ZELENÉ/HNEDÉ SKLO
NÁPOJOVÉ KARTONY (KOMBINOVANÉ OBALY)	
	KOMBINOVANÝ OBAL, KDE PŘEVládÁ PAPÍR (vícevrstvé obaly na bázi TetraPack)
BATERIE	
	ALKALICKÝ ČLÁNEK
	OLOVĚNÝ AKUMULÁTOR
	NIKLKADMIOVÁ BATERIE

	NiMH BATERIE
	LITHIOVÁ BATERIE
	SO BATERIE
	CZ BATERIE
OSTATNÍ	
	DŘEVO nerecyklovatelné
	KOREK nerecyklovatelný
	BAVLNA
	JUTA
	OSTATNÍ TEXTIL
	HLINÍK
	OCEL

	Panáček s košem znamená, že máte použitý obal hodit do příslušného kontejneru, nebo (v případě nebezpečného odpadu) odnést na sběrný dvůr
	Značka zeleného bodu na obalu znamená, že výrobce zaplatil za jeho recyklaci. Obal vhodte do příslušného kontejneru

JAK SPRÁVNĚ TŘÍDIT ODPADY

V současném systému odpadového hospodářství je kladen důraz na plnění požadavků platné legislativy a v současné době sežádný působící subjekt na území České republiky nemůže vyhnout závazkům, které jsou na něho kladeny ze strany právních předpisů platných pro oblast ochrany prostředí – nakládání s odpady, ochrany vod a ochrany ovzduší.

Města a obce mají velkou možnost pozitivně ovlivnit subjekty působící na jejich území výchovou a vzděláváním.

SEZNAM ODPADŮ – JAK S NIMI SPRÁVNĚ NALOŽIT

Autovraky – určená autovrakoviště (informace na pověřené obci), některé části do kovošrotů

C/PAP – směsný odpad (jedná se o kombinované obaly složené z několika různých materiálů /kromě nápojových krabic/)

CD nosiče - směsný odpad

CD (plastový obal) - kontejner na plasty

Elektrotechnika - sběrný dvůr (počítače, televize, kuchyňské spotřebiče, telefony atd.) („elektrošrot“)

Pneumatiky - sběrný dvůr, prodejce

Hygienické potřeby - směsný odpad

Nebezpečný odpad - speciální automobil pro mobilní sběr nebezpečných odpadů (chemikálie, motorové oleje a barvy atd.)

Plasty - žlutý kontejner (plastové nádoby, láhve, sáčky, tašky a folie, PET láhve,

+ **nápojové kartony** kelímky od jogurtů, krabičky od pokrmmových tuků, polystyren, výrobky z plastů)

Keramika, porcelán, drátěné sklo, zrcadlo - směsný odpad

Papír - modrý kontejner (noviny, časopisy, kancelářský papír, reklamní letáky, knihy, sešity, krabice, lepenka, kartón, papírové obaly (např. sáčky)

Papír mokrý, mastný a znečištěný, uhlový a voskovaný, použité plenky a hygienické potřeby - směsný odpad

Sklo bílé - bílý kontejner (sklenice od kompotů, skleničky, lahve od sirupu, lahve od (čiré, bezbarvé) některých alkoholických nápojů)

Sklo barevné - zelený kontejner (láhve od nápojů, skleněné nádoby, tabulové sklo (**naopak** do těchto kontejnerů nepatří porcelán, keramika, drátěná skla a zrcadla)

Léky - lékárna nebo speciální automobil na sběr nebezpečných odpadů

Oblečení - směsný odpad nebo charita

Biodpad - sběrný dvůr, případně velkoobjemové kontejnery na sběr zeleně

(odpad ze zahrad)

Stavební odpad – sběrný dvůr (je nutné vždy zjistit, jaké množství je od občanů odebíráno v konkrétním dvoře)

Kovové obaly, plechovky, hrnce, hliníková víčka, alobal – ve větším množství kovošroty nebo směsný odpad

Nábytek, podlahové krytiny, sanita – sběrný dvůr, případně velkoobjemové kontejnery na sběr objemného odpadu

Železný šrot – výkupny druhotných surovin, svoz organizovaný SDH

Co se děje s vytříděným odpadem?

* Svozová auta postupně vyprázdňují ve městě všechny barevné kontejnery jednoho druhu. Jeden den svážejí papír z modrých kontejnerů, druhý den plasty ze žlutých kontejnerů.

* Svozová firma může používat stejný svozový vůz pro papír, plasty i další složky odpadů. Před každou komoditou ho musí vyčistit, aby se svezené odpady neznečistily. Čím čistší jsou svezené odpady, tím větší mají šanci na nové využití.

* Pokud obsluha svozového vozu najde v kontejneru něco, co tam nepatří (například zbytky jídla v kontejneru na papír), nemůže ho už odvézt k dalšímu zpracování, protože by znečistili celý objem vozu. Kontejner vyprázdňuje až při sběru směsného odpadu a znečištěný odpad vyveze na skládku.

Dotřídovací linka

* Svezené vytříděné odpady se ještě dotřídí na dotřídovací lince. Odpady se vykloupí na pás a ručně se dotřídí na jednotlivé druhy a vybírají se nečistoty. Tyto nevyužitelné zbytky jdou na skládku.

Na linkách se také odpady dotřídí na tyto druhy:

- papír se rozdělí na: noviny, časopisy, lepenku a další složky
- plasty na: fólie, PET lahve, tvrdé obaly (např. od šampónů) atd.
- nápojové kartony se oddělí od ostatních složek

Zpracování

* Každá z vytříděných složek odpadů se zpracovává jinak. Svozová firma ji prodává jako surovinu různým zpracovatelům. Čím má vytříděný odpad méně nežádoucích příměsí a je lépe dotříděn na jednotlivé složky, tím je kvalitnější a dá se lépe prodat. Z

prodeje těchto vyříděných složek se financuje odpadové hospodářství v obci. Čím občané lépe třídí, tím mají nižší poplatky za odpady.

* **Papír** se používá v papírnách jako vstupní surovina. Nejčastěji se ze starého papíru vyrábí: lepenka, papírové obaly, sešity, toaletní papír atd.

* **Plasty**

- z PET lahví se vyrábějí vlákna, používaná do náplní spacáků nebo na koberce.

- z fólií (plastové sáčky) se vyrábějí opět fólie, nejčastěji pytle na odpady

- tvrdé plasty se melou a používají například na výrobu plastových palet, izolačních desek apod.

- směs plastů se využívá například na výrobu zatravnovacích dlaždic nebo protihlukových izolací

* **Nápojové kartony**

Obaly od džusů se v papírnách rozemelou a oddělí se z nich papír, který se vrací do výroby. Z rozemletých kartonů se také vyrábějí stavební desky

* **Alternativní paliva**

Zbytky papíru, plastů i nápojových kartonů, které již nejdou dále zpracovat, se stále častěji využívají pro výrobu alternativního paliva pro cementárny.

Pamatujte!

* Neházejte do kontejnerů to, co tam nepatří!

* Když vidíte, že popeláři vyklopili kontejner s papírem do smíšeného odpadu, může to být tím, že

do něj někdo vysypal odpadkový koš z kuchyně!

* Čím lépe třídíte, tím lépe se vyříděné odpady dají využít!

* Když všechen odpad naházíte do jednoho koše bez třídění, nelze už ho recyklovat

Zpracoval: Prosinec 2022

Radek Sokol

Tel.: 603 876 663

E-mail: info@ekosluzbysokol.cz

www.ekosluzbysokol.cz